

**Dosarul nr. 5r-1506/2025
Nr. PIGD 4-25116697-09-5r-14082025**

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

12 decembrie 2025

mun.

Bălți

Judecătoria Bălți (sediul central)

Instanța de judecată în componență:

Președintele ședinței, judecător

Igor

Mozgovoi

Grefier

Constanța Rusu

Cu participarea:

Reprezentantului agentului constatator

Eduard

Pantilei

Avocatului

Iulian

Pascari

În absență:

Contestatarei

Maria Bondarenco

examinând în ședință judiciară publică contestația depusă de **Bondarenco Maria** împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. ***** din 01.08.2025 și decizia din aceeași dată a reprezentantului agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Bălți, Turcan Victor, întocmite în privința lui **Bondarenco Maria** în baza art. 47¹ alin. (1) Cod contravențional.

Termenul de examinare a cauzei: 15.08.2025-12.12.2025.

Procedura de citare legal executată.

În baza materialelor din dosar și a probelor administrate în ședință, instanța de judecată

C O N S T A T Ă:

1. La 01.08.2025 de către reprezentantul agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Bălți, Turcan Victor, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. ***** în baza art. 47¹ alin. (1) Cod contravențional, pentru faptul că, **Bondarenco Maria**, în perioada lunilor iulie-octombrie 2024, aflîndu-se în mun. Bălți, a acceptat și a instalat aplicației PSB Bank în telefonul mobil cu scopul de a primi surse financiare pentru a susține un anumit candidat la alegerile prezidențiale din 2024.

2. Prin decizia agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Bălți, Turcan Victor adoptată la 01.08.2025, **Bondarenco Maria** a fost sanctionată pentru săvârșirea faptei contravenționale prevăzute de art. 47¹ alin. (1) Cod contravențional, cu aplicarea amenzii în mărime de 750 unități convenționale, în sumă de 37 500 lei.

3. La 11.08.2025, **Bondarenco Maria** a contestat procesul-verbal și decizia reprezentantului agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Bălți adoptate la 01.08.2025.

4. În motivarea contestației **Bondarenco Maria** a menționat că, a fost sancționată potrivit deciziei agentului constatator pentru o faptă care nu a fost constatată și pe care nu a comis-o. Temei de încetare a procesului contravențional constituie inexistența faptului contravenției, potrivit lit. a) alin. (1) art. 441 Cod contravențional. Agentul constatator, potrivit dispozițiilor legale, era obligat să desfășoare toate acțiunile pentru constatarea faptei contravenționale, întocmind în acest sens un proces verbal cu privire la contravenție, în care trebuia să individualizeze inclusiv fapta și pedeapsa, s-a limitat doar la emiterea deciziei asupra cauzei contravenționale. La fel menționează că, este dificil de stabilit care a fost materialul probator pe care l-a utilizat agentul constatator la formularea concluziilor cu privire la faptele indicate în procesul verbal contravențional. Nu este nici o mențiune a procesului-verbal din 01.08.2025 cu privire la utilizarea mijloacelor tehnice, corpuri delicte, anexe, ceea de denotă faptul încălcării Codului Contravențional.

Prin lipsa indicării concrete a faptei contravenționale în baza căruia a fost sancționată petenta, s-a adus atingere principiului individualizării sancțiunii prevăzută de art. 41 Cod contravențional, or agentul constatator la caz nu a descris prin ce s-a manifestat pretinsa faptă contravențională pentru care a fost sancționată contravenienta, adică ce fel de acțiuni efectuate de către **Bondarenco Maria** pe care agentul constatator le-a atribuit drept corupere electorală pasivă, întrucât acestea nu pot fi deduse din actul de constatare și sancționare a lui **Bondarenco Maria** în baza art. 47¹ alin. (1) Cod Contravențional.

Care sunt motivele pe care le-a pus la baza învinișării lui **Bondarenco Maria** de către agentul constatator - nu s-a indicat.

În spătă, cerința este imperativă, pentru că rațiunea instituirii ei a fost aceea de a-i permite instanței cercetarea legalității actului constatator prin stabilirea faptelor materiale, verificarea încadrării juridice pe care acestea au primit-o și justificația sancțiunii aplicate, însă prezentarea generală și lipsită de conținut a faptei, echivalează cu lipsa acesteia și atrage nulitatea procesului-verbal.

Astfel, procesul-verbal cu privire la contravenție nu conține informații despre acțiuni din cele enumerate la art. 47¹ Cod contravențional, care au fost încălcate de către **Bondarenco Maria**, adică forma concretă de exprimare a pretinsei conduite, altfel spus, agentul constatator a omis să indice în procesul-verbal cu privire la contravenție fapta contravențională exactă a acțiunilor pretinse a fi ilegale din partea lui **Bondarenco Maria**.

În opinia petentei agentul constatator totuși nu a constatat fapta, nu a descris fapta, nu a indicat care anume acțiuni ale contravenientei constituie componentă de contravenție, astfel încâlcind dispozițiile art. 443 Cod contravențional privitoare la mențiunile obligatorii legate de, „fapta săvârșită”, din care motiv, consideră că, instanța de judecată urmează să aplique față de procesul-verbal cu privire la contravenție - să fie lovit de nulitatea absolută, respectiv la acest capitol precizează că, în procesul-verbal contestat s-a descris în mod generic fapta contravențională, iar în lipsa unor probe care să demonstreze potrivit principiului dincolo de orice dubiu rezonabil, persistența la spătă a faptei contravenționale și a comiterii ei de către acuzatul contravențional, prezumția de

nevinovătie nu a fost răsturnată, ajunge la concluzia că procesul contravențional urmează a fi început, în legătură cu nulitatea acestuia și nestabilirea deciziei de sancționare din motiv că nu este întrunită fapta contravenției stabilită la art. 47¹ alin. (1) Cod contravențional.

Deasemenea menționează că, este vorbitoare de limba rusă și limba de stat nu o cunoaște.

5. Contestatară **Bondarenco Maria**, fiind citată despre data, locul și ora examinării cauzei, prin intermediul oficiului poștal, precum și prin informația plasată pe site-ul oficial al Judecătoriei Bălți, în ședința de judecată nu s-a prezentat, nu a solicitat amînarea examinării cauzei, fiind reprezentat de către un apărător ales, iar instanța ținând cont de opinia părților, de prevederile art. 455 alin. (3) Cod contravențional și termenul rezonabil de examinare a acestor categorii de cauze a dispus continuarea examinării cauzei în absența petentei.

6. În ședința de judecată reprezentantul agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Bălți, Pantilei Eduard a solicitat respingerea contestației ca fiind neîntemeiată, solicitînd menținerea în vigoare a actelor contestate.

7. Apărătorul în atenția autorului contestației a solicitat admiterea contestației și anularea procesului contravențional dat fiind că lipsește faptul contravenției, mai mult, apărătorul a specificat că la momentul întocmirii procesului verbal clientei sale nu i-a fost acordat interpret, iar acest material este un raport de analiză și nicidcum o probă. Nu sunt probe ce confirmă primirea banilor. Nu a fost examinat telefonul. Totodată a depus în scris poziția prin opinie scrisă referitor la temeinicia contestației, pe care o susține pe motivele de fapt și de drept indicate.

8. În cadrul ședinței de judecată a fost cercetat în original procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. ***** din 01.08.2025 și decizia de sancționare din 01.08.2025, întocmite în privința lui **Bondarenco Maria** în baza art. 47¹ alin. (1) Cod contravențional.

9. *Examinînd contestația înaintată în raport cu materialele cauzei, instanța de judecată a ajuns la următoarele concluzii.*

10. *În sensul art. 395 alin. (1) pct. 2) și (1¹) Cod contravențional, instanța judecă contestațiile împotriva deciziilor autorităților competente să soluționeze cauzele contravenționale, procurorului.*

Contestația împotriva deciziei în cauza contravențională se examinează de către instanța de judecată în a cărei rază teritorială activează autoritatea competență sau procurorul care a emis decizia, ori de către instanța de la locul unde își are sediul autoritatea competență, pentru cazurile prevăzute la art. 394 alin. (1¹).

11. Conform materialelor dosarului la 01.08.2025 de către reprezentantul agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Bălți, Turcan Victor, a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. ***** în baza art. 471 alin. (1) Cod contravențional, pentru faptul că, **Bondarenco Maria**, în perioada lunilor iulie-octombrie 2024, aflîndu-se în mun. Bălți, a acceptat și a instalat aplicației PSB Bank în telefonul mobil cu scopul de a primi surse financiare pentru a susține un anumit candidat la alegerile prezidențiale din 2024.

2. Prin decizia agentului constatator din cadrul Inspectoratului de Poliție Bălți, Țurcan Victor adoptată la 01.08.2025, **Bondarenco Maria** a fost sancționată pentru săvârșirea faptei contravenționale prevăzute de art. 471 alin. (1) Cod contravențional, cu aplicarea amenzii în mărime de 750 unități conventionale, în sumă de 37 500 lei.

Contestatară, nefiind de acord cu procesul-verbal și decizia sus indicate, le-a contestat.

12. Potrivit art. 448 alin. (1) Cod contravențional, *contravenientul, victima sau reprezentantul acestora, procurorul, dacă este parte în cauza contravențională, în cazul în care nu sînt de acord cu decizia agentului constatator sau în cazul în care aceasta a fost emisă cu încălcarea normelor procesuale stabilite de prezentul cod, sînt în drept să conteste decizia emisă asupra cauzei contravenționale. Termenul de contestare a deciziei agentului constatator este de 15 zile de la data emiterii acesteia sau, pentru părțile care nu au fost prezente la ședința de examinare a cauzei contravenționale, de la data înmînării copiei de pe decizia respectivă în condițiile art. 447¹ alin.(8).*

La 11.08.2025 **Bondarenco Maria** a depus contestație împotriva procesului-verbal și deciziei suscite, întocmite în privința sa în baza art. 47¹ alin. (1) Cod contravențional.

În acest sens, studiind procesul-verbal și decizia contestate instanța reține că, acestea au fost întocmite la 01.08.2025 în prezența persoanei.

Cu toate acestea, instanța de judecată consideră că contestația este depusă în termenul prevăzut de art. 448 alin. (1) Cod contravențional.

13. În conformitate cu art. 8 alin. (2) Cod contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.

În sensul art. 440 alin. (1) Cod contravențional, *constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, decizie privind examinarea contravenției în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.*

În conformitate cu art. 442 alin. (1) Cod contravențional, *procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul.*

Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

14. La caz, în sarcina lui **Bondarenco Maria** s-a constatat că, în perioada lunilor iulie-octombrie 2024, aflîndu-se în mun. Bălți, a acceptat și a instalat aplicației PSB Bank în telefonul mobil cu scopul de a primi surse financiare pentru a susține un anumit candidat la alegerile prezidențiale din 2024.

Sub aspectul legalității procesului-verbal cu privire la contravenție, instanța de judecată denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părți, cât și din oficiu de către instanță întru asigurarea respectării principiului

legalității și dreptății, consacrate expres în art. 5 și 7 din Codul contravențional.

Legea contravențională prevede redactarea procesului-verbal cu privire la contravenție într-o anumită formă „ad validitatem”, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit.

În acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art. 443 Cod contravențional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului-verbal cu privire la contravenție prin prisma art. 445 alin. (1) Cod contravențional.

În această ordine de idei, din punct de vedere al legalității procesului-verbal cu privire la contravenție, instanța constată că acesta a fost încheiat cu respectarea dispozițiilor legale incidente și cuprinde toate mențiunile obligatorii prevăzute de art. 443 Cod contravențional, neexistând cazuri de nulitate absolută ce ar putea fi invocate din oficiu.

În consecință, instanța constată că forța probantă a actului atacat nu a fost înlăturată, el bucurându-se în continuare de prezumția de legalitate și temeinicie instituită de lege în favoarea sa.

Sub aspectul temeiniciei procesului-verbal cu privire la contravenție, instanța evidențiază că forța probantă a proceselor-verbale este lăsată la latitudinea fiecărui sistem de drept, putându-se reglementa importanța fiecărui mijloc de probă, însă instanța are obligația de a respecta caracterul echitabil al procedurii în ansamblu atunci când administrează și apreciază probatorul (cauza Bosoni v. Franța, hotărârea din 7 septembrie 1999).

În raport cu cele enunțate, art. 425 alin. (2) Cod contravențional cuprinde dispoziții exprese cu privire la forța probantă a procesului-verbal cu privire la contravenție, fiind reglementat că, în calitate de probe se admit elementele de fapt constatație prin intermediul următoarelor mijloace: procesul-verbal cu privire la contravenție.

La fel, instanța reține că, legislatorul în art. 442 alin. (1) Cod contravențional, a definit procesul-verbal cu privire la contravenție, ca fiind un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul.

Subsecvent, a fost legiferat și faptul că, procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

*În această ordine de idei și din interpretarea art. 425 alin. (2) și art. 442 alin. (1) Cod contravențional, rezultă că procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. ***** din 01.08.2025 face dovada cu privire la încadrarea în drept și situația faptică stabilită de reprezentantul agentului constatator, urmând a fi examinat în raport cu actele existente la dosar.*

*Acțiunile lui **Bondarenco Maria**, corect au fost încadrate în conformitate cu art. 47¹alin. (1) Cod contravențional, respectiv, cu privire la starea de fapt fixată de reprezentantul agentului constatator în procesul-verbal cu privire la contravenție și în corespondere cu art. 425 alin. (2), (3), (4), (5) Cod contravențional, instanța de judecată reține că aceasta a fost confirmată prin probe pertinente, concludente și utile cazului contravențional:*

-copia ordonanței procurorului din 22.10.2024 prin care s-au dispus efectuarea măsurii speciale de investigație colectarea de informație de la furnizorii de servicii de comunicații electronice privind aplicația mobilă cu identificatorul „PSB” ce aparține BC „Promsveazibank” din Federația Rusă și copia ordonanței procurorului din 19.11.2024 prin care s-au dispus efectuarea măsurii speciale de investigație identificarea abonatului sau utilizatorului unei rețele de comunicații electronice;

-copia încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 22.10.2024, prin care a fost admis demersul procurorului și a fost autorizată măsura specială de investigație: colectarea de informație de la furnizorii de servicii de comunicații electronice privind aplicația mobilă cu identificatorul „PSB” ce aparține BC „Promsveazibank” din Federația Rusă pentru perioada de timp 01.01.2024-22.10.2024;

-copia proceselor-verbale privind consemnarea măsurii speciale de investigație din 06.11.2024 și din 09.12.2024;

-copia ordonanței privind aprecierea pertinenței rezultatelor măsurii speciale de investigație din 08.11.2024 și 11.12.2024 prin care s-a dispus constatarea respectării condițiilor și temeiurile legale prevăzute de Codul de procedură penală la efectuarea măsurilor speciale de investigație și apreciate ca fiind pertinente rezultatele acestora;

-copia încheierilor și mandatelor Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 01.04.2025 prin care a fost admis demersul procurorului și a fost autorizată folosirea datelor obținute în urma efectuării măsurilor speciale de investigație, din cauza penală ***** în cauza contravențională RAP01 433516;

-copia raportului de analiză informațional criminală efectuat în temeiul cauzei penale nr. *****, conform elementelor constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 181³ și art. 243 alin. (3) lit. a), b) Cod penal;

-raportul șefului SSP a IP Bălți comisar principal Vadim Budarețchi din 09.04.2025 prin care a fost informat șeful IP Bălți Ion Volontir despre parvenirea în cadrul Secretariatului de poliție Bălți a solicitării INSP prin care se comunică despre inițierea în baza art. 374 alin. (2¹) Cod contravențional a procesului contravențional nr. RAP 01433516 cu privire la acțiunile unor persoane implicate în faptele sancționate de art. 47¹ alin. (1) Cod contravențional, în acest sens solicitând în baza art. 393 alin. (2) Cod contravențional înregistrarea raportului în Registrul de evidență a altor informații referitoare la infracțiuni al IP Bălți;

-procesul-verbal privind examinarea comunicațiilor electronice din 01.08.2025;

-extras din fișierele prezentate la raportul de analiză informațional criminală cu identificarea numărului cartelei SIM;

-procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. ***** din 01.08.2025.

Deasemenea, instanța apreciază că, în măsura în care procesul-verbal cu privire la contravenție nu este afectat de vicii de legalitate, valoarea sa probatorie nu trebuie exclusă.

Mai mult, la examinarea cauzei, contestată nu a prezentat careva probe în favoarea sa, iar instanța nu a stabilit că datele inserate de agentul constatator în actul atacat au fost obținute prin acțiuni ilegale enumerate expres în art. 425 alin. (6) Cod contravențional.

În această ordine de idei, reprezentantul agentului constatator a făcut dovadă stării de fapt prin înscrisurile depuse la dosar, apreciate de instanța de judecată, iar instanța reține că încheierea procesului-verbal cu privire la contravenție este temeinică în sensul descris supra.

15. În continuare, se subliniază faptul că, potrivit pct. 310 din *decizia de inadmisibilitate privind excepțiile de neconstituționalitate a unor prevederi din articolul 47¹ din Codul contravențional din 21.01.2025*, Curtea indică că sintagma „exercitarea sau neexercitarea unor drepturi electorale”, care nu ar prevedea un mecanism de verificare a modului în care persoana și-a exercitat votul, Curtea menționează că articolul 47¹ alin. (1) descrie doar fapta, nu și urmarea prejudiciabilă.

Altfel spus, contravenția în discuție este una formală și nu obligă autoritățile să verifice dacă alegătorul a votat pentru candidatul sau pentru partidul politic care l-a corupt.

Curtea consideră că existența unui astfel de mecanism ar contraveni caracterului secret al votului, garantat de articolul 38 din Constituție, astfel fiind constatat că Curtea constată că dispozițiile contestate nu afectează articolul 22 în coroborare cu articolele 1 alin. (3) și 23 alin. (2) din Constituție, din perspectiva argumentelor invocate în sesizări.

Potrivit pct 317 din aceeași decizie, votul secret și liber exprimat al alegătorilor constituie elementul de bază al alegerilor libere și democratice și al dreptului de vot.

Coruperea alegătorilor sau vânzarea voturilor sunt incompatibile cu conceptul alegerii democratice și printr-un vot liber exprimat de către cetățeni a organelor reprezentative și fraudează competiția bazată pe idei și pe programe politice desfășurată între partidele politice și între candidați (a se vedea HCC nr. 25 din 28 noiembrie 2024, § 102).

În acest sens, Declarația Universală a Drepturilor Omului, adoptată și proclamată de Adunarea Generală a ONU, în art. 21 stipulează că „orice persoană are dreptul de a lua parte la conducerea treburilor publice ale țării sale, fie direct, fie prin reprezentanți liber aleși; orice persoană are dreptul de acces egal la funcțiile publice din țara sa; voința poporului trebuie să constituie baza puterii de stat; această voință trebuie să fie exprimată prin alegeri nefalsificate, care să aibă loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal și exprimat prin vot secret sau urmând o procedură echivalentă care să asigure libertatea votului”.

Alegerile reprezintă actul de transmitere a puterii de la cetățean la reprezentanții săi, procedura de formare a unui organ de stat sau investirea unei persoane cu atribuții publice, realizată prin intermediul votului, în condițiile în care pentru obținerea mandatului respectiv sînt propuse două sau mai multe candidature, ele vizează acțiunile cetățenilor, partidelor și altor organizații social-politice, organelor electorale și altor organe de stat, orientate spre întocmirea listelor electorale, desemnarea și înregistrarea candidaților, efectuarea agitației electorale, votarea și constatarea rezultatelor votării, precum și alte acțiuni electorale realizate în conformitate cu legislația în vigoare. Alegerile constituie o formă a suveranității unui popor și principiul de bază al democrațiilor reprezentative.

Prin alegeri libere și corecte se asigură legitimitatea politică fără de care

guvernările democratice nu pot fi eficiente.

Constituția Republicii Moldova, prevede la art. 2 alin. (1) că, Suveranitatea națională aparține poporului Republicii Moldova, care o exercită în mod direct și prin organele sale reprezentative, în formele stabilite de Constituție. Art. 38 alin. (1), voînța poporului constituie baza puterii de stat. Această voînță se exprimă prin alegeri libere, care au loc în mod periodic prin sufragiu universal, egal, direct, secret și liber exprimat.

Iar principiile participării la alegeri sunt: -vot universal - cetățenii Republicii Moldova pot alege și pot fi aleși fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau origine social; - vot egal – în cadrul oricărui scrutin, fiecare alegător are dreptul la un singur vot. Fiecare vot are putere juridică egală, - vot direct - alegătorul votează personal. Votarea în locul unei alte persoane este interzisă; -vot secret - votarea la alegeri și/sau referendum este secretă, excluzându-se astfel posibilitatea influențării voînței alegătorului; -vot liber exprimat - nimeni nu este în drept să exerce presiuni asupra alegătorului pentru a-l face să voteze sau să nu voteze, precum și pentru a-l împiedica să-și exprime voînța în mod independent.

Coruperea procesului electoral încalcă flagrant principiile date, mai ales a votului liber exprimat, afectează grav credibilitatea corectitudinii și libertății desfășurării alegerilor, subminând întreg sistemul democratic.

*Deci, instanța statuează în afara oricărora dubii, că într-adevăr fapta incriminată a avut loc, cu vinovătie, chiar dacă ultima invocă lipsa faptei contravenției și nu infirmă de altfel faptele incriminate, instanța remarcă că, argumentele lui **Bondarenco Maria** nu sunt însoțite de circumstanțe obiective întemeiate sau alte probe relevante în acest sens, ci doar cu o referință abstractă la administrarea ineficientă a probelor în acuzarea sa.*

16. Cît privește argumentele invocate de petentă, instanța le consideră neîntemeiate și declarative, fiind făcute în scopul de apărare, or, necesitatea aplicării sancțiunii respective se impune a fi luată pentru a transmite în societate mesajul că legea trebuie respectată, aceasta fiind unica pârghie procesuală în măsură să dea eficiență principiilor enunțate în art. 2 Cod contravențional, și anume: apărarea drepturilor și libertăților legitime ale persoanei, apărarea proprietății, ordinii publice, a altor valori ocrotite de lege în soluționarea cauzelor contravenționale, precum și în prevenirea săvârșirii de noi contravenții.

Evaluarea judiciară a legalității și temeinicieei procesului-verbal de constatare a contravenției presupune, în mod necesar, coroborarea probatorului administrat cu exigențele de legalitate formală și substanțială, în lumina unui standard de analiză propriu materiei contravenționale, distinct de rigorile procesului penal.

În speță, instanța constată că ansamblul probelor administrate – incluzând încheierile și mandate judecătorescă emise de Judecătoria Chișinău, ordonanțe ale procurorului privind autorizarea unor măsuri speciale de investigație (MSI), precum și extrase din raportul de analiză informațional-criminală – configerează o imagine probatorie unitară, care susține, dincolo de dubii rezonabile în sfera contravențională, existența faptei și vinovăția subiectului sancțiunii.

Dovezile menționate relevă în mod coerent faptul că terminalul mobil atribuit contestatarului a receptionat, în contextul unei anchete penale de interes public major mesaje text provenind de la aplicația bancară „PSB” – asociată Băncii Comerciale „Promsveazibank” din Federația Rusă, entitate menționată în cauze penale conexe pentru implicarea în mecanisme opace de finanțare electorală ilicită.

Deși procesul-verbal contravențional a fost întocmit cu respectarea cadrului normativ aplicabil, contestatară, deși citată despre data, locul și ora examinării cauzei, prin intermediul oficiului poștal, a ales să nu participe la ședința de judecată, la etapa prealabilă de constatare, acesta nu a oferit declarații agentului constatator.

În acest context, neprezentarea nejustificată în fața instanței și absența unei poziții juridice articulate în cadrul procesului de judecată limitează în mod semnificativ eficiența dreptului la apărare.

Tăcerea procesuală în fața instanței, deși nu poate fi interpretată ca o recunoaștere tacită a vinovăției, contribuie totuși la conturarea unei conduite pasive, care nu infirmă în mod convingător indicii temeinice de implicare indirectă într-un circuit suspect de colectare și prelucrare a datelor cu caracter personal în scopuri electorale.

Prin urmare, instanța apreciază că, în lipsa unor clarificări suplimentare și a unei implicări procesuale efective, poziția contestării nu are forță necesară pentru a înlătura prezumția rezonabilă generată de coroborarea probelor administrate în cauză.

Instanța subliniază că, în materie contravențională, nu este aplicabil standardul de probă al „certitudinii absolute” propriu materiei penale, ci un standard al convingerii rezonabile, fundamentat pe coerenta internă a materialului probator și pe inexistența unor justificări alternative plauzibile.

În acest cadru de analiză, recurența comunicărilor cu o instituție bancară străină notorie pentru implicare în practici financiare opace, corelată cu lipsa oricărei atitudini procesuale sau contestări din partea subiectului sancțiunii, fundamentează o prezumție rezonabilă de implicare în mecanisme de acceptare a fondurilor interzise, destinate influențării procesului electoral.

Prin urmare, instanța reține, că sancțiunea contravențională aplicată respectă exigențele de legalitate, temeinicie și proporționalitate, iar contestația promovată apare ca vădit neîntemeiată, fiind lipsită de suport factual și juridic.

16.1. Argumentele contravenientului precum că, nu a fost asigurat cu interpret, instanța de judecată le respinge ca fiind neîntemeiate, or, în paradigma unui proces contravențional guvernat de principiile legalității, contradictorialității și proporționalității, garanțiile conferite dreptului la apărare ocupă un loc central în arhitectura normativă și jurisprudențială a statului de drept.

Printre aceste garanții, dreptul la un interpret autorizat în cazul necunoașterii limbii procedurii constituie o expresie esențială a exigenței de comprehensiune procesuală, garantând accesul real și efectiv la învinuire și, implicit, posibilitatea formulării unei apărări informate.

În prezenta cauză, contestatară invocă faptul că, la momentul constatării pretinsei abateri contravenționale, nu i-a fost acordat interpret, deși a declarat că nu cunoaște limba de stat.

Se susține, astfel, că actul de sancționare ar fi fost emis cu nesocotirea unei garanții fundamentale, pretenzându-se nulitatea acestuia în temeiul afectării substanțiale a dreptului la apărare.

Este incontestabil că respectarea dreptului la interpret nu se reduce la o simplă exigență formală, ci reprezintă o premisă funcțională a echității procedurale.

Cu toate acestea, calificarea unui eventual viciu de procedură ca nulitate absolută implică o analiză nuanțată, care depășește sfera simplului formalism și reclamă evaluarea incidentei concrete asupra fondului cauzei.

Din perspectiva faptică, instanța constată că, în cuprinsul procesului-verbal contravențional, în rubrica destinată obiecțiilor, contestatara a menționat – în limba rusă – că nu este deacord.

Or, eventualele vicii procedurale săvârșite în faza preliminară nu atrag, per se, nulitatea actului sancționator, dacă în cadrul procedurii judiciare a fost oferit un remediu efectiv și dacă partea a avut, în ansamblu, o oportunitate rezonabilă de a-și exercita dreptul la apărare în mod efectiv.

Prin urmare, caracterul relativ al viciului invocat implică demonstrarea unui prejudiciu procesual concret, ceea ce – în prezenta cauză – nu a fost realizat.

În lumina acestor considerente, instanța conchide că omisiunea eventuală de a asigura un interpret în faza constatării contravenției nu a viciat în mod substanțial dreptul la apărare, întrucât a fost corectată prin măsuri reparatorii adecvate în cadrul procedurii judiciare, iar contestatara a beneficiat, în mod efectiv, de toate garanțiile unui proces echitabil.

16.2. Apărarea invocă lipsa unor probe „individualizate” care să îl lege pe contestatară de presupusa conduită incriminabilă. Totuși, în dreptul contravențional, standardul probatoriu este unul de suficiență, nu de certitudine absolută (*beyond reasonable doubt*), ca în materia penală.

Jurisprudența națională și a CEDO admite că probe indirecte (circumstanțiale) pot fundamenta o decizie sancționatorie, atâtă timp cât sunt convergente, corroborate și nu lasă loc unei versiuni alternative rezonabile.

În prezenta cauză, nu este vorba despre simple deducții speculative, ci despre probe derivate din autorizații judiciare valide privind măsuri speciale de investigație (MSI) — inclusiv colectarea de date electronice, dispuse în cadrul unei cauze penale cu relevanță sistemică.

Acestea nu sunt doar probe „circumstanțiale”, ci elemente probatorii de înaltă credibilitate și cu greutate juridică, întrucât au fost: autorizate de un judecător, executate de organul de urmărire penală în condiții de legalitate, documentate prin încheieri și ordonanțe și puse la dispoziția instanței în condiții de contradictorialitate.

Apărarea invocă o teză formal corectă, dar juridic incompletă: - cetățenii nu sunt interzisi de lege să instaleze aplicații bancare, iar acest act în sine nu poate constitui faptă sancționabilă, or, libertatea instalării aplicațiilor în telefon personal este un drept, nu o imunitate absolută.

Într-un spațiu juridic democratic, utilizatorul de tehnologie beneficiază de libertatea de acces și instalare a aplicațiilor informaticе, inclusiv a celor bancare, în virtutea drepturilor fundamentale la viață privată, autonomie individuală și libertate economică.

Totuși, aceste libertăți nu pot fi absolutizate în dauna valorilor de interes public major, precum securitatea națională, ordinea constituțională și transparenta finanțarilor politice.

Astfel, exercițiul unui drept aparent neutru – instalarea unei aplicații bancare – trebuie contextualizat juridic în funcție de scopul real, cadrul factologic și implicațiile sociale ale utilizării acelei aplicații.

Doar în această cheie poate fi analizată compatibilitatea conduitei cu normele de drept contravențional, în special în materia contravențiilor cu caracter financiar-electoral.

Argumentul apărării, potrivit căruia simpla instalare a unei aplicații bancare – în spătă PSB, asociată instituției financiare „Promsveazibank” (Federația Rusă), nu ar putea constitui o faptă ilicită, prezintă o viziune reductivă și formalistă, insuficient adaptată la exigențele actuale ale dreptului contravențional și ale ordinii juridice europene.

Această linie de apărare ignoră un principiu fundamental în materia răspunderii juridice: nu actul în sine este incriminabil, ci circumstanțele contextuale care transformă o conduită aparent neutră într-o cu potențial infracțional sau contravențional.

Din practica judiciară constantă rezultă că neutralitatea formală a unui instrument digital (precum o aplicație bancară) poate fi transformată în relevanță juridică atunci când utilizarea sa are loc într-un context suspect, lipsit de transparentă, persistent în timp și conectat la rețele financiare sancționate.

Astfel, nu instalarea aplicației este subiectul evaluării juridice, ci ansamblul de factori cumulativi care însotesc această instalare: natura instituției bancare asociate, identificarea repetată a dispozitivului utilizatorului în interacțiuni semnificative (mesaje recepționate), absența oricărei justificări rezonabile din partea subiectului, caracterul opac al conduitei și lipsa cooperării la etapa procesuală.

Referitor la alegația apărării privind lipsa individualizării faptei și consecințele juridice instanța relevă că potrivit practicii judiciare constante individualizarea faptelor nu presupune redarea exhaustivă a tuturor circumstanțelor contextuale, ci reflectarea clară, concisă și suficientă a conduitei care contravine normei de incriminare.

În spătă, procesul-verbal relevă următoarele elemente esențiale: perioada pretinsei comiteri a faptei (în perioada lunilor iulie-octombrie 2024); locul desfășurării (mun. Bălți,); conduită imputată (acceptarea instalării aplicației bancare în telefon pentru primirea de mijloace bănești, în cadrul scrutinului electoral pentru susținerea unui candidat la alegerile prezidențiale); norma legală pretins încălcată (art. 47¹ alin. (1) Cod contravențional).

Aceste elemente conturează, într-un mod rezonabil și juridic adekvat, obiectul, locul, timpul și finalitatea presupusei conduite contravenționale, fără a fi necesară indicarea expresă a sumei, numelui candidatului sau efectului concret asupra actului de vot.

Exigențele prevăzute de art. 443 alin. (1) lit. d) Cod contravențional trebuie interpretate în funcție de natura specifică a faptei și mijloacele de investigare posibile.

În cazul contravențiilor electorale, caracterizate printr-un înalt grad de opacitate, disimulare și tehnicizare (ex. utilizarea aplicațiilor mobile, a cartelor SIM sau a intermediarilor), o individualizare minuțioasă, de tip penal, devine adesea imposibilă sau excesiv oneroasă pentru autorități.

Așadar, criteriul aplicabil este cel al „concluLENtei rezonabile”, nu al certitudinii rigide proprii procedurii penale.

Este suficient ca datele reținute în actul de constatare să permită subiectului vizat să înțeleagă fapta imputată, să formuleze apărări și să participe la examinarea cauzei.

Contravenția prevăzută la art. 47¹ alin. (1) Cod contravențional este o faptă de pericol abstract, a cărei existență nu depinde de producerea unui rezultat concret – precum vicierea reală a alegerilor sau exprimarea efectivă a unui vot condiționat.

Simpla acceptare a participării într-un mecanism ce are potențialul de a afecta integritatea procesului electoral este suficientă pentru a atrage incidența normei.

17. Instanța de judecată concluzionează că, la examinarea cauzei contravenționale, agentul constatator a determinat caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția lui **Bondarenco Maria**, existența circumstanțelor atenuante și a celor agravante, necesitatea sancționării celei din urmă și caracterul sancțiunii contravenționale, ca în consecință să i se aplice o sancțiune contravențională echitabilă și în limitele fixate și prevăzute de respectiva normă materială contravențională.

Deci, constatând și elucidând circumstanțele descrise mai sus, instanța de judecată găsește de cuviință ca contestația lui **Bondarenco Maria**, să fie respinsă ca fiind neîntemeiată.

18. În baza art. art. 448, 460, 462 Cod contravențional, instanța de judecată,

H O T Ă R Ă Ş T E:

Contestația depusă de **Bondarenco Maria**, se respinge.

Procesul-verbal cu privire la contravenție seria/nr. ***** și decizia de sancționare din 01.08.2025 întocmite de către reprezentantul agentului constatator din cadrul Inspectoratul de Poliție Bălți, Turcan Victor în privința lui **Bondarenco Maria**, în baza art. 47¹ alin. (1) Cod contravențional, se mențin fără modificări.

Hotărârea este definitivă, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Nord în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Bălți (sediul central).

Președintele ședinței,

judecătorul:

Mozgovoi

Igor